

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф.-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та
освіти впродовж життя

31 серпня 2023 р.,

протокол № 11

Голова Вченої ради

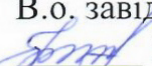
Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Екстремальна психологія»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри
психології та соціального забезпечення
28 серпня 2023 р., протокол № 7

В.о. завідувача кафедри
 Марина ОКСЮТОВИЧ

Гарант освітньо-професійної програми
 Марина ОКСЮТОВИЧ

Розробник: доктор економічних наук, професор кафедри психології та соціального
забезпечення МЕЛЬНИЧУК Дмитро

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27 – 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 053 «Психологія»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		3-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2,6	Освітній ступінь: «бакалавр»	Лекції
		32 год.
		Практичні, семінарські
		16 год.
		Лабораторні
		- год.
		Самостійна робота
		42 год.
Індивідуальні завдання		
Вид контролю: екзамен		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 53% / 47%.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27 – 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Психологія управління» є розкриття психологічних аспектів управлінських відносин, які формуються в процесі міжособистісної та міжгрупової взаємодії в організації.

Досягнення визначеної мети передбачає ознайомлення студентів із загальною парадигмою, концепціями та науковими школами у царині психології управління, прийомами використання методичного інструментарію цієї галузі в практичній діяльності майбутнього фахівця, формування та розвиток таких особистісних та професійних якостей: цілеспрямованість, наполегливість та рішучість; здатність зосереджуватись на проблемі; готовність до близьких соціальних стосунків; енергійність, прагнення до мобілізації працівників організації на основі власного прикладу; спроможність нести відповідальність та приймати ризиковані рішення; здатність починати процеси змін, управляти ними та використовувати в інтересах організації; володіння мистецтвом швидкого прийняття рішень, спроможність до чіткого та зрозумілого викладення власної думки; постійне самовдосконалення, прагнення до гарної психічної та фізичної форми; готовність до праці на чолі добре підготовленого, професійного колективу; прагнення до об'єктивної оцінки підлеглих та результатів їх праці.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування цілісної системи знань з психології управління у контексті сучасних наукових концепцій та тенденцій;
- розкриття соціально-психологічних особливостей управління, психології управлінської діяльності, психологічних особливостей особистості управлінця та принципів його взаємодії з підлеглими;
- надання відомостей щодо внутрішньогрупової динаміки в управлінських системах, формування команд, розробки ефективних систем мотивування персоналу;
- формування навичок організації та ведення ділових переговорів, зустрічей та бесід.

РЕЗУЛЬТАТОМ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ Є НАБУТТЯ ТАКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ
Інтегральна компетентність (ІК)

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

- СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- СК12. Здатність надати експертну оцінку психологічним подіям та процесам.

Програмні результати навчання (РН)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27 – 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/4

- РН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
- РН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
- РН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

3. Програма навчальної дисципліни ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Психологія управління як прикладна галузь психологічних знань.

Мета вивчення дисципліни «Психологія управління». Розвиток психології та еволюція підходів щодо її об'єкту пізнання. Предмет та об'єкт сучасної психології. Диференціація психологічних знань: фундаментальні та спеціальні (прикладні) галузі психології.

Психологія управління, її предмет та об'єкт. Характеристика провідних шкіл психології та їх внеску в розвиток психології управління. Характеристика суміжних галузей психології.

Психологічні аспекти організованої діяльності людей. Роль та місце практичної психології в управлінні організованою діяльністю людей.

Тема 2. Психологічні закономірності управління.

Ознаки, форми, функції та принципи управлінського процесу. Прості та складні системи управління. Управлінські відносини як категорія психологічної науки. Принципи та психологічні закономірності управлінських відносин. Структура діяльності керівника, її складові та їх психологічний контекст.

Сутність та характеристика фундаментальних законів психології управління: закон невизначеності відгуку, закон неадекватності відображення людини людиною, закон неадекватності самооцінки, закон розщеплення змісту управлінської інформації, закон самозбереження, закон компенсації. Прояви та наслідки психологічних закономірностей управлінської діяльності. Характеристика законів Паркінсона, принципів Пітера та законів Мерфі.

Тема 3. Особистість як суб'єкт управління.

Проблема особистості як центральна проблема психології. Аспекти детермінації особистості в структурі психологічних знань. Характеристика періодів дослідження особистості як категорії психології: філософсько-літературний, клінічний та експериментальний. Становлення та характеристика окремих теорій особистості. Особистість як продукт історичного розвитку. Позиція та вчинок як ознаки особистості.

Особистість керівника. Саморозвиток особистості керівника у напрямку соціальної адекватності. Особистість керівника та стиль управління. Вольові властивості особистості, їх роль в процесі реалізації функцій управління. Характеристика особистісних та функціональних якостей керівника. Психологічний портрет керівника.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27 – 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/ 5

Тема 4. Психологічні аспекти управління трудовим колективом.

Сутність та класифікація соціальних груп. Взаємовідносини людей у групах. Групова диференціація. Колектив та його ознаки. Трудовий колектив. Психологічні аспекти колективної діяльності людей в умовах управлінських відносин. Особистість в трудовому колективі. Статус, соціальні ролі, групові норми та цінності. Психологічна сумісність. Психологія міжособистісних взаємовідносин у трудовому колективі.

Психологія управлінських впливів. Сутність та характеристика соціально-психологічних методів управління трудовим колективом. Критерії стабільності трудового колективу. Передумови виникнення деструктивних тенденцій у трудовому колективі та їх попередження. Формування сприятливого психологічного клімату в колективі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 5. Організаційна поведінка.

Поняття поведінки та її види. Трудова поведінка. Відношення до праці як характеристика трудової поведінки. Суб'єктивна та об'єктивна оцінка відношення людини до праці. Психофізіологічні регулятори поведінки людини в організації. Соціально-психологічний тип організації та його вплив на формування окремих поведінкових характеристик. Фази організаційного онтогенезу та їх зв'язок із окремими типами поведінки.

Характеристика негативних та позитивних поведінкових компонент. Продуктивна ділова взаємодія як ознака домінування раціональних поведінкових компонент. Сутність та наслідки деструктивного протистояння. Характерологічна, деструктивна, девіантна та делінквентна поведінка. Сутність і наслідки психологічного саботажу. Заходи щодо подолання та упередження психологічного саботажу в організації.

Тема 6. Психологія ділового спілкування.

Спілкування в організації. Структура та засоби спілкування. Функції спілкування: інформаційно-комунікативна, інтерактивна та перцептивна. Стилi спілкування. Склад та специфічні ефекти міжособистісного сприйняття. Невербальне спілкування та його кінесичні особливості. Проксемічні особливості невербального спілкування.

Ділове спілкування. Структура та психологічні прийоми ділового спілкування. Бесіда як форма ділового спілкування. Принципи конструктивної дискусії та полеміки. Психологічні прийоми впливу на партнера. Психологічні аспекти переговорного процесу. Техніка аргументації. Психологічні особливості публічного виступу. Імідж ділової людини як елемент невербального спілкування.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27 – 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/6

Тема 7. Психологічне дослідження в управлінні соціально-економічною системою.

Поняття соціально-психологічного дослідження та його структура. Мета, об'єкт і предмет соціально-психологічного дослідження. Місце та роль соціально-психологічного дослідження в управлінській діяльності. Принципи соціально-психологічного дослідження у соціально-економічних системах. Методи соціально-психологічного дослідження. Наукове спостереження та його види. Методи опитування. Експериментальні дослідження, їх переваги та недоліки. Тестування як метод соціально-психологічного дослідження. Соціально-психологічний клімат в колективі та психологічна згуртованість як об'єкт дослідження.

Алгоритм та принципи автоматизації обробки матеріалів соціально-психологічного дослідження. Оцінка точності та валідності результатів соціально-психологічного дослідження. Процедура використання результатів соціально-психологічних досліджень в управлінській діяльності

Тема 8. Психогігієна в управлінні.

Ризик психічного перевантаження в управлінській діяльності, його причини та наслідки. Психологічні аспекти та проблеми управління в екстремальних ситуаціях. Поняття стресу. Причини стресу. Фактори стресу: організаційні та особистісні. Стресове навантаження.

Засоби психологічного захисту. Основні методи психогігієни керівника. Способи боротьби зі стресом. Методи профілактики стресу. Релаксація. Принципи релаксації: переключення та компенсація.

Психологічна служба організації та її функції. Інтегральна структура психологічної служби організації.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27 – 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/7

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Кредитні модулі	Змістовн модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Семінарські	Самостійна робота
№1	Змістовий модуль 1				
	Тема 1. Психологія управління як прикладна галузь психологічних знань.	10	4	-	6
	Тема 2. Психологічні закономірності управління.	12	4	2	6
	Тема 3. Особистість як суб'єкт управління.	12	4	2	6
	Тема 4. Психологічні аспекти управління трудовим колективом.	12	4	2	6
	МКР №1	2	X	2	X
	<i>Разом змістовий модуль 1</i>		48	16	8
№2	Змістовий модуль 2				
	Тема 5. Організаційна поведінка.	12	4	2	6
	Тема 6. Психологія ділового спілкування.	10	4	2	4
	Тема 7. Психологічне дослідження в управлінні соціально-економічною системою.	8	4	-	4
	Тема 8. Психогігієна в управлінні.	10	4	2	4
	МКР №2	2	X	2	X
	<i>Разом змістовий модуль 2</i>		42	16	8
РАЗОМ		90	32	16	42

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27 – 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/8

5. Теми семінарських (практичних) занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Функції та структура спілкування в процесі управління. Бесіда, полеміка, дискусія: структура та психологічні прийоми.	2
2.	Тема 3. Техніка аргументації у переговорному процесі. Психологічні особливості публічного виступу.	2
3.	Тема 4. Принципи та методи психологічного дослідження у соціально-економічних системах.	2
4.	МКР №1	2
5.	Тема 5. Застосування результатів психологічних досліджень в управлінській діяльності.	2
6.	Тема 6. Причини та наслідки психічного перевантаження в управлінській діяльності. Сутність, види та фактори стресу.	2
7.	Тема 8. Засоби психологічного захисту. Основні методи психогієни керівника. Психологічна служба організації, її структура та функції.	2
8.	МКР №2	2
РАЗОМ		16

6. Завдання для самостійної роботи

В період вивчення дисципліни студент самостійно виконує ситуаційні вправи, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає 47 % (42 год).

7. Індивідуальні завдання

1. Формування словника термінів у сфері психології управління.
2. Опрацювання теоретичних конструкцій основних концепцій психології управління.

8. Методи навчання

Під час навчання використовуються такі методи і прийоми як дискусія, самоаналіз, тестування, виконання професійно-орієнтованого завдання, воркшопи, дослідницько-пошукові, практико-орієнтовані методи, консультації, методи обробки, аналізу, синтезу. Також застосовуються традиційні та сучасні технології, а саме: особистісно-орієнтована, інформаційно-комп'ютерна, інтерактивні, ігрові, проблемно-орієнтовані та технології змішаного навчання. Дані технології реалізуються у формі спостереження.

9. Методи контролю

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27 – 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/9

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи та модульного контролю, контролю виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю.

Модульний контроль здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування студентами лекційних та практичних занять та опрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх завдань, усного та письмового опитування і завершується написанням модульної контрольної роботи.

Семестровий контроль здійснюється шляхом складання екзамену.

10.Схема нарахування балів Критерії оцінювання модульного контролю*

Форма контролю	Максимальна кількість балів
Всього за блок змістовних модулів 1	50
– перевірка домашніх завдань	5
– оцінювання відвідування	5
– усні опитування	5
– письмові опитування	10
Модульна контрольна робота № 1	25
Всього за блок змістовних модулів 2	50
– перевірка домашніх завдань	5
– оцінювання відвідування	5
– усні опитування	5
– письмові опитування	10
Модульна контрольна робота № 2	25

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Правильна відповідь на тестові питання	0,5 балів
Кількість тестових питань	50
Максимальна кількість балів	25

Підсумковий контроль

1. Оцінювання якості засвоєння дисципліни за всіма видами навчальних занять проводиться без участі студента на підставі усіх попередніх модульних контролів, що передбачені навчальним планом шляхом визначення середньозваженого балу (округленого до сотих) результатів модульних контролів.

2. Загальна кількість балів та результати семестрового контролю доводяться до відома студента. При проведенні підсумків семестрового контролю необхідно враховувати наступне:

- у разі, якщо студент погоджується з результатом контролю, відповідна кількість балів та оцінка (за національною шкалою та шкалою ECTS) виставляються у відомість;

- у разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то у відомість за

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27 – 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/10

національною шкалою виставляється оцінка “незадовільно” (“F” та “FX” відповідно до шкали ECTS);

- у разі, якщо студент, який отримав позитивну оцінку за результатами модульного контролю, має бажання підвищити результати семестрового контролю, то він складає екзамен зі всього курсу під час сесії (за розкладом), результати якого виставляються у відомість.

11. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
10	10	15	10	10	15	15	15	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
0-34	F	

12. Рекомендована література

Основна література:

1. Бакаленко О. А. Психологія управління : навч. посібник – Харків: ХНУРЕ, 2020. – 120 с.
2. Беліченко А. Г., Воронкова В. Г., Мельник В. В. Етика ділового спілкування : навч. посібн. – Львів: Магнолія, 2019. – 312 с.
3. Кайдалова Л. Г. Психологія спілкування : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова; 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: НФаУ, 2018. – 140 с.
4. Когнітивна наука : навчальний посібник / Деркач Л.М., Шевяков О.В., Бурлакова І.А., Братчікова Ю.К., Соловійова Д.В., Мельничук Д.П. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2021. 320 с.
5. Менеджмент соціальних конфліктів : методичні рекомендації / О. В. Івачевська, Н. С. Малєєва, І. В. Петренко, О. Г. Цукур; за наук. ред.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27 – 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/11

І. В. Петренко; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології, 2020. – 77 с.

6. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник / В. П. Москалець. – К.: Ліра, 2020. – 564 с.

7. Москалець В. П. Психологія особистості : підручник, вид. 2-ге, перероб. і доп. – Київ – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2020. – 435 с.

Допоміжна література:

1. Burlakova, I., Melnychuk, D., Oksiutovych, M., & Nikolaienko, S. (2023). Psychological Well-Being and Strategy to Counter Professional Burnout Among Law Enforcement Officers. *Public Administration and Law Review*, (3), P. 69–77. Режим доступу: <https://public.senchub.com/palr/index.php/palr/article/view/198>

DOI: <https://doi.org/10.36690/2674-5216-2023-3-69-77>

2. Melnychuk D. The dialectic of the problem of quality of life: socio-economic and psychological aspects of the researching / Dmytro Melnychuk // Pedagogical and psychological science and education: transformation and development vectors : Collective monograph. Vol. 2. – Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2021. – P. s7-s24. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-084-1-18>

3. Melnychuk D., Chernysh O., Mohelnytska L. & Panchenko O. Human Capital Management: the Training Technologies of Psychological and Pedagogical Support in Extreme Socio-demographic Transformations. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. 4(68). 36–46. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-68-36-46>

4. Melnychuk D.P., Chernysh O.A. Mohelnytska L.F. Sociolinguistic interference and psycholinguistic mechanisms of forming ideas about the quality of life in a student youth focal point. *Modern scientific developments in pedagogy and psychology : conference proceedings* (November 3–4, 2022. Riga, the Republic of Latvia). Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. P. S170–S173. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-259-3-41>

5. Євсюков О. Ф. Психологія управління : навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти аграрних ЗВО / О. Ф. Євсюков. – Харків: ХНАУ, 2020. – 277 с.

6. Кацавець Р.С. Психологія особистості : навчальний посібник. К.: Алерта, 2021. – 134 с.

7. Мельничук Д.П. Психологічні установки особистості та їх місце у мотиваційному механізмі поліпшення якості життя населення / Д.П. Мельничук // Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології : матеріали Міжн. наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 11–12 лютого 2022 р.). – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2022. – С. 180-183.

8. Мельничук Д.П., Сапон Д.М., Черниш О.А. Психічне здоров'я, соціальні установки та уявлення щодо якості життя: гуманітарна експертиза міжпоколінних комунікацій інструментами психологічного аналізу. *Humanistic expertise as a strategy for developing the future culture : Scientific monograph*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. P. S185–S211. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-262-3-11>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.01/053.00.2/Б/ОК27 – 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11/12

9. Мельничук Д.П., Леган І.М., Зачосова Н.В. Мотиваційні чинники ефективності HR-менеджменту у діяльності служб надання соціальної допомоги та соціальних послуг / Д.П. Мельничук, І.М. Леган, Н.В. Зачосова // Наукове видання Державного університету «Житомирська політехніка» / Серія : «Економіка, управління та адміністрування». – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. – № 1 (99). – С. 32-41. DOI: [https://doi.org/10.26642/jen-2022-1\(99\)-32-41](https://doi.org/10.26642/jen-2022-1(99)-32-41)

10. Оксютрович М., Мельничук Д. Конструктивні стратегії поведінки особистості у психогенних кризових ситуаціях. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2023. 1(69). С. 253–260. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-69-253-260>

11. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник : навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. – К.: Каравела, 2020. – 418 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка» <http://eztuir.ztu.edu.ua/>

2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

3. Наукові видання Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://psychology-naes-ua.institute/info/265/>

4. Науковий фаховий журнал «Вчені записки Університету «КРОК», Розділ «Психологія» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://snku.krok.edu.ua/vcheni-zapiski-universitetu-krok/issue/archive>

5. Науковий фаховий журнал «Габітус» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://habitus.od.ua/>

6. Scientific journal «Public administration and law review» of Scientific Center of Innovative Researches (Estonia), Chapter 3: Theoretical and practical aspects of modern psychology [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://public.scnchub.com/palr/index.php/palr/issue/archive>